5172

Nr. 332.

Dr. Michał [illegible]czyk [illegible]gmunt Karasiński
Naczelnik Sądu. st. komisarz pow.

III

NOWE
USTAWY KONGRUALNE

z dnia 19. września 1898. nr. 176. dz. u. p.
i z dnia 24. lutego 1907 nr. 56 dz. u. p.
normujące płace duchowieństwa katolickiego
wraz
z dotyczącemi poprzedniemi rozporządzeniami tudzież ustawą emerytalną z dnia 19. lutego 1902 nr. 48 dz. u. p.

NAKŁADEM i DRUKIEM L. POHORILLESA
W ŚNIATYNIE.
1907.

fo. 332.

Dr. MICHAŁ KRAWCZYK i ZYGMUNT KARASIŃSKI
NACZELNIK SĄDU. ST. KOMISARZ POWIATOWY.

Uk 5172
262(436/439
+477+
497)"190"

III.

NOWE
USTAWY KONGRUALNE

z dnia 19. września 1898 nr. 176 dz. u. p.

i z dnia 24. lutego 1907. nr. 56 dz. u. p.
normujące płace duchowieństwa katolickiego
wraz
z dotyczącemi poprzedniemi rozporządzeniami tudzież ustawą emerytalną z dnia 19. lutego 1902 nr. 48 dz. u. p.

ŚNIATYN.
Nakładem księgarni L. POHORILLESA w Śniatynie.
1907.

Z DRUKARNI L. POHORILLESA W ŚNIATYNIE.

udowodniono rzeczywisty stały brak zasobów dotyczącej korporacyi lub prebendy celem pokrycia odpowiedniego stanowi utrzymania duchowieństwa, sprawującego duszpasterstwo.

§. 16.

Aż do sprostowania zeznań, które należy wnosić w myśl ustawy niniejszej oraz wydać się mającego rozporządzenia wykonawczego, [1]) będzie się wypłacało dotąd asygnowane uzupełnienia kongruy [2]) z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania.

---

[1]). Z dnia 16. listopada 1898 l. 205 dz. u. p.

[2]). Pretensye do zaległych rocznych danin, odsetek, rent lub usług gasną w ciągu trzech lat; prawo samo przedawnia się wskutek niewykonywania go przez lat trzydzieści (§ 1480). ust. cyw.

§. 17.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 nr. 47 dz. u. p., i z dnia 7. stycz. 1894 nr. 16 dz. u. p.

§. 18.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi wyznań i oświaty, tudzież ministrowi skarbu.

Wykaz (szema) I.

kwot kongruy, unormowanej postanowieniem §. 2 na poszczególne królestwa i kraje:

	Proboszczów	kooperatorów
I. Austrya dolna	KORON	
1. We Wiedniu	3600	1000
2. W okręgu 30 kilometrowym wokoło Wiednia. . . .		
a) parafie z systemiz. kapł. pomoc. . .	2400	800
b) » bez » » » . .	2000	—
3. W miastach i większych miejscach kąpielowych . . .	2000	800
4. W innych miejscach . . .		
a) parafie z system. kapł. pomoc. . .	1600	700
b) » bez » » » . . .	1400	—
II. Czechy, Morawy, Śląsk i Austrya gór.		
1 W Pradze i Bernie . . .	2400	800
2). W Lincu, Riedzie, Steyrze, Welzie i Opawie . , . .	2000	800
3) W okręgu 15 kilometrowym wokoło Pragi i Berna, dalej w miastach i miasteczkach liczących przeszło 5000 mieszkańców i we większych miejscach kąpielowych	1800	700
4). W innych miejscach . . .		
a) parafie z systemiz. kapł. pomoc. . .	1600	700
b) » bez » » » . . .	1400	—
III. Styrya, Karyntya, Kraina, Salzburg, Tyrol z krajem przedarulańskim.		
1). W stolicy kraju	2000	800

	Proboszczów	kooperatorów
	KORON	
2. W miastach i miasteczkach liczących przeszło 5000 mieszkańców i we większych miejscach kąpielowych . .	1600	700
3. W innych miejscach: . .		
a) parafie z syst. kapł. pomoc. . . .	1400	600
b) » bez » » » . . .	1200	—
IV. Istrya, Tryest, Gorycya, Gradyska i Bukowina:		
1. W Tryeście	2400	800
2. W Czerniowcach	2000	800
3. W okręgu 15-kilometrowym wokoło Tryestu i miastach liczących przeszło 3000 mieszkańców	1400	700
4. W innych miejscach . . .	1200	600
V. Galicya:		
1. We Lwowie i Krakowie . .	2000	800
2. W miastach liczących przeszło 10000 mieszkańców, w Podgórzu i w Białej. . .	1600	700
3. W miastach i miasteczkach liczących przeszło 3000 mieszkańców i w większych miejscach kąpielowych (Iwonicz, Krynica, Lubień Wielki, Rymanów, Szczawnica, Truskawiec i Zakopane) . . .	1400	700

	Proboszczów	kooperatorów
	KORON	
4. We wszystkich innych miejscach.	1200	600
VI. Dalmacya:		
1. W Zadarze	1600	700
2. W miastach i miasteczkach liczących przeszło 2000 mieszkańców i we większych miejscach kąpielowych . .	1400	600
3. W innych miejscach. . .	1200	600

mizowanych w siedzibie duszpasterskiej.

d) Uwzględnienie wynagrodzenia za msze funduszu religijnego ma poprzedzić dokładne sprawdzenie mszy funduszu religijnego wyznaczonych stale dotyczącemu urzędowi duszpasterskiemu do odprawiania, a wymiar tego wynagrodzenia ma nastąpić według wskazówek istniejących w tym względzie w poszczególnych krajach koronnych.
O ileby nie można było wykazać w poszczególnych krajach takich wskazówek należy zasięgnąć roztrzygnięcia Ministra wyznań w sprawie ustanowienia wymiaru dotyczącego wynagrodzenia.

Nie można w żadnym wypadku wstawiać między wydatki wynagrodzenia za fundowane msze funduszu religijnego, za które się płaci pewne stypendyum.

e) Wydatki na zapewnienie potrzeby wody można tylko w takim razie uwzględnić, jeśli odległość między plebanią a miejscem, w którem czerpie się wodę, wynosi najmniej 2 km. lub w razie mniejszego oddalenia są do pokonania nadzwyczajne trudności terenowe, a proboszcz nie ma własnych środków przewozowych (własnych koni).

Takie okoliczności należy wykazać certyfikatem politycznej Władzy I. instancyi.

f) Wydatków budowlanych na wynajęte budynki lub części tychże nie można uwzględniać z uwagi na przedstawione w §. 4. lit. b) ustawy koszta utrzymania i amortyzacyi (umorzenia).

---

[1]) Pod b) przytoczone reskrypty z dnia 8. grudnia 1885 l. 170 dz. u. p., wzgląd. z dnia 19. czerwca 1886 l. 107. dz. u. p. podano pod IV. i V.

[2]) Ust. z dnia 15. listopada 1889 l. 96 dz. u. p.

§ 5.

Ordynaryat przedkłada politycznej Władzy krajowej przedkładane zeznania objawiając ewentualnie swe zdanie co do wysokości ryczałtu z opłat stuły.

Polityczna Władza krajowa w razie potrzeby powinna zarządzić za pośrednictwem politycznej Władzy powiatowej dochodzenia, niezbędne do wyjaśnienia stanu sprawy, o ile nie uzna za stosowne zarządzić zwrotu zeznania z powodu formalnych niedokładności, celem uzupełnienia lub sprostowania.

Jeśli w toku takich dochodzeń rozchodzi się o oznaczenie wartości dochodu w naturze lub o dochód zmienny, z wyjątkiem takiego, który wykazano dokumentami urzędu podatkowego, natenczas można zarządzić postępowanie

szacunkowe pod kierunkiem politycznej Władzy powiatowej z przybraniem dwóch rzeczoznawców, o ile nie można ustalić wartości na podstawie aktów urzędowych.

Koszta dochodzeń należy nałożyć na składającego zeznanie duszpasterza w tym wypadku, jeśli według ich wyniku odnośna pozycya okaże się wyższą co najmniej o 20 procent od zeznanej.

§ 6.

Względem należytości stuły powinna polityczna Władza krajowa, o ile się nie przychyli do odnośnego wniosku biskupa dyecezyalnego podać Ordynaryatowi z odpowiedniem uzasadnieniem, kwotę ryczałtową, jaką zamierza przyznać, a nadesłaną przez Ordynaryat opinię o tem, jeśli ta nie nadaje się do osiągnięcia porozumienia, przesłać z odnośnymi aktami Ministrowi wyznań do ostatecznego roztrzygnięcia.

§ 7.

Następnie po dokładnem sprawdzeniu zeznania należy wydać roztrzygnienie[1]) w kierunku sprostowania tego zeznania i co do wyasygnowania uzupełnienia kongruy a doręczyć składającemu zeznanie duszpasterzowi za pośrednictwem politycznej Władzy powiatowej; Ordynaryatowi należy równocześnie udzielić odpisu tego roztrzygnienia.

Drugi egzemplarz zeznania powinna zatrzymać polityczna Władza krajowa.

[1]) § 3., ustęp 1. reskryptu Min. wyz. z dnia 14. stycznia 1904 l. 7 dz. u. p., podanego pod VIII.

§ 8.

Od roztrzygnienia politycznej Władzy krajowej może interesowany duszpasterz wnieść do politycznej Władzy powiatowej w przeciągu dwóch miesięcy, od dnia doręczenia roztrzygnienia licząc, rekurs wystosowany do Ministerstwa wyznań i oświaty.

Do rekursu należy dołączyć zaczepione załatwienie z zeznaniem i wszystkimi zwróconymi załącznikami tegoż.

Władza polityczna krajowa, powinna udzielić rekurs Ordnaryatowi do objawienia zdania a następnie z tem zdaniem dołączając odnośne akta poprzedzające i swoję ocenę wywodów rekursu, powinna możliwie spiesznie przedłożyć go Ministerstwu wyznań i oświaty.

Wydane w tym względzie roztrzygnienie Ministerstwa należy doręczyć rekurentowi za pośrednictwem politycznej Władzy powiatowej, a równocześnie udzielić odpisu tegoż Konsystorzowi.

§ 9.

Każdego czasu można z urzędu zarządzić ponowne rozpoznanie, względnie zmianę wydanego orzeczenia sprostowawczego.

§ 10.

Interesowany duchowny sprawujący duszpasterstwo powinien o zmianie istoty majątku beneficyalnego, względnie dochodu miejscowego, któraby miała jaki wpływ na uzupełnienie kongruy, jak najrychlej, a najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od chwili, kiedy o tem się dowiedział, donieść Władzy krajowej za pośrednictwem Konsystorza.

Wszelkie świadome zaniedbanie doniesienia o zmianie, powodującej zmniejszenie uzupełnienia kongruy pociąga za sobą następstwa z § 9., ustęp 1. ustawy z dnia 19. września 1898 l. 176 dz. u. p.

§ 11.

Jeżeli zajdą okoliczności wymienione w § 9., ustęp 1. ustawy, powinna polityczna Władza powiatowa wdrożyć odnośne dochodzenie karne, pozostawiając prawo do ustawowego rekursu.

§ 12.

Asygnowanie[1]) i wypłata uzupełnienia dotacyi odbywa się w dotychczas używany sposób, a mianowicie kapłanom pnmocniczym tam, gdzie tak czyniono dotychczas, do rąk przełożonego nad nimi samoistnego duszpasterza; duchownym regularnym do rąk przełożonego wspólności duchownej, do której należą.

Nowo mianowanemu duszpasterzowi można na prośbę asygnować tymczasowo z funduszu religijnego od dnia objęcia przez niego urzędu płacę, jaką pobierał jego poprzednik z zastrzeżeniem wyrównania, które należy zarządzić w razie asygnowania stale oznaczonego uzupełnienia kongruy.

Jeżeli w przepisanym czasokresie (§ 2.) nie wniesiono zeznania, należy wstrzymać wypłatę owej płacy i zarządzić, co należy, celem ściągnięcia kwot wypłaconych.

Jeżeliby się przy tem lub przy wyrównaniu stale oznaczonego uzupełnienia kongruy okazał zwrot

przenoszący 40 K. na rzecz funduszu religijnego, to należy go uiścić w dwunastu ratach miesięcznych.

[1]) § niniejszy został zmieniony reskryptem Min. wyz. i Min. sk. z dnia 14. stycznia 1904. l. 7 dz. u. p., podanym pod VIII. (§ 1.—6.).

§ 13.

Do chwili asygnowania poborów, przypadających na zasadzie ustawy z dnia 19. września 1898 l. 176 dz. u. p., będzie się wypłacać duchownym spełniającym obowiązki duszpasterskie pobory dotąd przez nich pobierane na rachunek nowego uposażenia, a wyrównanie należy zarządzić równocześnie z asygnowaniem nowej dotacyi.

§ 14.

Tym duchownym spełniającym obowiązki duszpasterskie, którzy na podstawie upoważnienia biskupa dyecezyi w jakiej parafii, choćby bez przyzwolenia rządowego, sprawują czynności duszpasterskie a którym dla ich osoby przyznano kongruę samoistnego duszpasterza, należy wypłacać dotychczasowe pobory z funduszu religijnego przez czas pozostawania na tej posadzie.

§ 15.

Zawiadowcy, którym poruczono zarząd temporaliów parafialnych są uprawnieni do pobierania przysługującej im płacy z dochodów prebendy i do zarachowywania jej między wydatkami w rachunku interkalarnym.

Z tem zastrzeżeniem pozostają w mocy dotychczasowe przepisy o zarachowywaniu dochodów i wydatków

z opróżnionych prebend (rachunek interkalarny). Wynagrodzenie[1]) zawiadowców dojeżdżających, powinna polityczna Władza krajowa, w granicach maksymalnych zakreślonych w § 10. ustęp 3. ustawy ustalić po porozumieniu się z Konsystorzem, biorąc na wzgląd oddalenie i liczbę parafian opróżnionych urzędów duszpasterskich.

Władza krajowa ma również prawo przyznania wynagrodzeń, wzmiankowanych w § 12. ustawy.

---

[1]) § niniejszy został zmieniony reskryptem Min. wyz. i Min. skar. z dnia 14. stycznia 1904 l. 7 dz. u. p., podanym pod VIII. (§ 7.).

§ 16.

Na pokrycie emerytur samoistnych duszpasterzy, którzy mają być przeniesieni w stan deficyentów, należy przedewszystkiem użyć nadwyżki dochodu z prebendy przy której pełnili obowiązki w czasie ich przeniesienia w stan spoczynku.

Jeśli co do dochodu z prebendy nie ma zeznania sprawdzonego po myśli ustawy z dnia 19. września 1898 nr. 176 dz. u. p., natenczas ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku powinien wraz ze swoją prośbą do politycznej Władzy krajowej za pośrednictwem Konsystorza o tymczasowe zapewnienie przeniesienia go w stan deficyentów, podać zeznanie sporządzone w myśl postanowień tejże ustawy celem sprawdzenia, czy istnieje jaka rozporządzalna nadwyżka dochodu z probostwa na całkowite lub częściowe pokrycie emerytury, a do sprostowania tego zeznania należy odpowiednio zastosować powyżej wzmiankowane przepisy.

Duchownym spełniającym obowiązki duszpasterskie znajdującym się już w stanie deficyentów należy emeryturę uzupełnić po zarządzeniu z urzędu sprawdzenia czasu ich służby po myśli § 13. alin. 1. i 2. i wzoru II. ustawy, zarazem należy nowe emerytury wypłacać z funduszu religijnego od 1. października 1898 po zamknięciu płac dotychczasowych z zatrzymaniem wszelkich świadczeń, uiszczanych samoistnym duszpasterzom z dochodów parafialnych na rachunek tych emerytur.

§ 17.

Jeżeli na zasadzie postanowień ustawy z dnia 19. września 1898 nr. 176 dz. u. p. podniesiono roszczenia do dotacyi na rzecz urzędu duszpasterskiego, wcielonego do jakiej korporacyi, powinien przełożony korporacyi lub posiadacz prebendy udowodnić stały brak środków tej korporacyi lub prebendy do wypłacania odpowiedniego stanowi dochodu minimalnego na rzecz duchowieństwa, któremu poruczono sprawowanie służby duszpasterskiej.

W tym celu należy zeznać wszystkie rzeczywiste dochody korporacyi lub prebendy, jak niemniej ciążące na nich konieczne wydatki rzeczywiste, w tabelarycznem zestawieniu za przeciąg upłynionych trzech lat ostatnich. Ponadto co do społeczności zakonnych należy wykazać ilość osób tejże w tymże czasie.

§ 18.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie równocześnie z ustawą z dnia 19. września 1898 l. 176 dz. u. p., a z tą chwilą uchyla się rozporządzenie ministeryalne z dnia 20. stycznia 1898 l. 7 dz. u. p.

Formularz A. *)

Dyecezya . . . Powiat polityczny . . . .

Dziekanat . . . Okręg podatkowy . . . .

Zeznanie

dochodów, połączonych z urzędem duszpasterza w ....., celem uzupełnienia kongruy z funduszu religijnego w myśl ustawy z dnia 19. września 1898 l. 176 dz. u. p.

Stan z dnia .....

Z ..... załącznikami.

*) Do § 3. reskryptu wyk., podanego pod II.

Dochody.

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	kwota K.	kwota h.	Uwaga
1	1/1	Dochód z czynszów prebendalnych	100		ad 1) według podatkowego arkusza posiadania z dnia ..... l. .....
2	2/1	Dochód z grunt. kościelnych in partem congruae	60		ad 2) według podatkowego arkusza posiadania z dnia ..... l. .....
3	3/1	Czynsz z wynajętych budynków	40		ad 3) według certyfikatu podatk. z dnia ..... l. .....
4	4/1	Dochód z ulokowanych kapitałów:			ad 4) według wykazu z dnia ..... l. .....
		a) w funduszach publicznych	75	60	
		b) u osób prywatnych .	180		
5	5-7/3	Dochód z praw użytkowania przedsiębiorstw przemysłowych i z dotacyi stałych w naturze	40		ad 5) według potwierdzenia podatkowego z dnia ..... l. ..... wzg. kontraktu dzierżawy z dnia ..... i certyfikatu cen targowych z dnia .....

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	Kwota K.	Kwota h.	Uwaga
6	8/1	Dochód ze stałych rent i dotacyi w pieniądzach i wartości pieniężnej . . .	180		ad 6) według wykazu z dnia.....
7	9/1	Dochód z nadwyżek z miejscowego majątku kościelnego .	10		ad 7) w myśl reskryptu z dnia ..... l. .....
8	10/1	Opłaty kościelne	50		ad 8) załącza się wykaz, potwierdzony przez dziekanat w myśl §4. I. lit. f, reskryptu min. z dnia 16. listopada 1898 l. 205 dz. u. p., wzgl. ostatnie sprawdzone zeznanie z dnia.....
		Suma dochodów			

Wydatki.

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	Kwota K.	Kwota h.	Uwaga
1	1-3/3	Podatki państwowe	21	34	ad 1) według ksiąg podatkowych, certyfikatu podatkowego z dnia..... i nakazu płatniczego z dnia..... nr. rej.
		Podatki krajowe powiatowe i gminne . . .	28	26	
		Ekwiwalent należytościowy . .	10	15	
2	4/1	Wydatki biurowe na prowadzenie metryk . . .	2	50	ad 2) według wykazu z dnia ..... liczba parafian wynosi .....
3		Wydatki na prowadzenie urzędu dziekańskiego	150	—	
4	5/1	Ryczałtowa opłata kościelna na rzecz proboszcza w.....	10	—	ad 4) według aktu erekcyjnego probostwa z dnia .....

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	kwota K.	kwota h.	Uwaga
5	6/1	Utrzymanie księdza pomocniczego . . .	284	80	ad 5) według listu fundacyjnego (lub stosownie do aktu systemizacyi zatwierdzonego protokołu komisyjnego z dnia .....wzgl. na podstawie zeznania księdza pomocniczego (§ 3. ustęp 4).
6	7/1	Pensya poprzednika w sumie	50	—	ad 6) w myśl reskryptu .....z d. .....l.....
7		Czynsz dzierżawny za grunta kościelne in partem congruae . .	10	—	ad 7) zobaczyć załącznik 5. do pozycyi 4. wydatków.
8	8/1	Wynagrodzenie za odprawianie mszy funduszu religijnego . .	36	—	ad 8) według reskryptu.....z dn .....l.....

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	Kwota K.	Kwota h.	Uwaga
9	9/1	Wydatki nadzwyczajne na zabezpieczenie potrzeby wody . .	30	—	według certyfikatu starostwa w..... z dnia.....(wzgl. protokołu dochodzeń z dnia ...).
		Suma wydatków	—	—	Według załącznika 6. do pozycyi 5. wydatków systemizowano posadę księdza pomocniczego.
		Skoro dochody wynoszą	—	—	
		dochód czysty wynosi	—	—	
		a skoro kongrua wynosi	—	—	
		niedobór (nadw.) wynosi	—	—	

N. N.

proboszcz.

Formularz B.*)

Dyecezya . . . Powiat polityczny . . . .

Dziekanat . . . Okręg podatkowy . . . .

Zeznanie

dochodów, połączonych z urzędem kapłana pomocniczego w....., celem uzupełnienia kongruy z funduszu religijnego w myśl ustawy z dnia 19. września 1898 l. 176 dz. u. p.

Stan z dnia .....

Z.....załącznikami.

*) Do § 3. reskryptu wyk., podanego pod II.

Dochód.

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	Kwota K.	Kwota h.	Uwaga
1	1/1	Odsetki od kapitału fundacyjnego	55	—	ad 1) według wykazu z dn.....
2	2.-3/2	Od proboszcza	289	50	ad 2) według listu fundacyjnego, lub protokołu z d..... zatwierdzonego stosownie do aktu fundacyjnego i t. d., (ewentualnie) oryginał dołączony do zeznania proboszcza
		Suma dochodów	—	—	

Wydatki.

Nr. bież.	Nr. załącz. / ilość	Przedmiot	Kwota K.	Kwota h.	Uwaga
1	—	. . . . .	—	—	
		Suma wydatków	—	—	
		Skoro dochody wynoszą	—	—	
		przeto czysty dochód wynosi	—	—	
		a w porównaniu z kongruą niedobór (nadwyżka) wynosi	—	—	

N. N.
kooperator.

Widziałem i odnośnie do pozycyi 2. dochodów potwierdzam.

N. N.
proboszcz.

IV.

Rozporządzenie

Ministra wyznań i oświaty, tudzież Min. skarbu z dnia 8. grudnia 1885 nr. 170 dz. u. p. w przedmiocie ustanowienia wysokości kwoty za prowadzenie metryk[1]) jaką należy uwzględniać tytułem wydatku kancelaryjnego duszpasterzy w zeznaniach, składanych w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 nr. 47 dz. u. p.

Uzupełniając częściowo postanowienia § 3., II., lit. b rozporządzenia wykonawczego z 2. lipca 1885. nr. 99 dz. u. p. do ustawy z dnia 19. kwietnia 1885. nr. 47. dz. u. p. o tymczasowem polepszeniu uposażenia duchowieństwa katolickiego, postanawia się, co następuje:

Wydatki kancelaryjne z tytułu prowadzenia metryk w tych wypadkach, gdzie się ich nie pokrywa z majątku kościelnego, należy policzać w zeznaniach o dochodach miejscowych duchowieństwa duszpasterskiego w myśl § 3. (ust. 2., b) ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 nr. 47. dz. u. p. według ilości[2]) parafian, a mianowicie do 1000 dusz — za każde 100 dusz 1 K.; przy ilości większej niż 1000 dusz za pierwszych 1000 dusz 10 K., za każde dalsze 500 dusz ponad tę ilość po 3 K. jednak tylko

do kwoty najwyżej 200 K., przyczem nie można brać w rachubę ilości dusz poniżej 100, względnie 500.

[1]) W sprawie należytego prowadzenia ksiąg metrykalnych został wydany dek. kanc. nadw. z dnia 27. kwietnia 1812 do gal. Gubernium, którym między innemi nakazano, w razie potrzeby, chrzcić z wody i chrzty takie oraz daty urodzenia dzieci wpisywać do księgi metrykalnej (str. 179. zbioru Winiwartera, a str. 197.-203. zbioru Scheindleina).

Względem wpisywania do ksiąg metrykalnych sprawdzonych nazwisk rodziców przy dzieciach ślubnych a niewpisywania nazwiska ojca przy dzieciach, zrodzonych poza związkiem małżeńskim, wydaną została instrukcya dekretem kanc. nadw. z dnia 21. października 1813. (str. 181. zbioru Winiwartera, a str. 195. zbioru Scheindleina).

Wreszcie dekretem kanc. nadw. z dnia 13. stycznia 1814 (zbiór ust. sąd. l. 1185, str. 304. a str. 203 zbioru Scheindleina) nawet postanowiono, że nie należy dochodzić prawdziwego nazwiska matki, jeżeli ta poda dziecko jako urodzone poza związkiem małżeńskim, aby nieszczęśliwym osobom, które poza związkiem małżeńskim zostały matkami, nie wydzierać tajemnicy ich prawdziwego nazwiska. Polecono zarazem wszystkim prowadzącym księgi metrykalne, by zaniechali dochodzeń w kierunku sprawdzenia nazwiska matki, podane przez nią nazwisko wpisywali bezwarunkowo do księgi z dodatkiem „rzekomo“ (angeblich) i aby sprawdzenia nazwiska tego dochodzili tylko na wyraźny wniosek matki dziecka. Jeśliby natomiast przy dziecku, podanem za nieślubne, miało być wpisane nazwisko ojca, wtedy należy je ściśle sprawdzić w myśl zacytowanej powyżej instrukcyi.

Ten ostatni wypadek może się zdarzać szczególnie w razie uprawnienia dziecka przez następne małżeństwo (legitimatio per subsequens matrimonium) (dek. nadw. z dnia 18. lipca 1834 l. 3075, 27. czerwca 1835 l. 16406 (str. 272 zbioru Dra Wessely'ego) reskr. min. z dnia 18. października 1851 l. 3075, 12. września 1868 l.

3649, 7. września 1884 l. 12350, reskr. min. sprawiedl. z dnia 22. kwietnia 1892 l. 6450, § 161. ust. cyw. i art. XVI. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895 l. 110 dz. u. p.

Wogóle prowadzenie metryk zarządzono patentem z dnia 2. lutego 1784 l. 6558 (l. 610, str. 262. zbioru ust. sąd (Dra Wessely'ego), a mianowicie § 1. postanawia: Każdy proboszcz obowiązany jest prowadzić w swoim okręgu trzy odrębne księgi: Księgę ślubów, księgę do wpisu urodzonych i księgę do wpisu zmarłych,

Co do dzieci uprawnionych przez następne małżeństwo dek. kanc. nadw. z dnia 27. kwietnia 1820 l. 11776 (str. 273. zbioru ust. sąd. Wessely'ego) postanawia, że metryka ślubu z metryką chrztu stwierdzają uprawnienie dziecka, ale dla uniknięcia niedogodności można wystawiać tylko poświadczenie chrztu (Taufzeugniss) (nie metrykę chrztu, która musi być zgodną z księgą urodzonych), a w temże uwidocznić datę urodzenia dotyczącego dziecka bez uwagi, czy było urodzone jako ślubne lub nieślubne.

Natomiast dzieci zrodzone w czasie istnienia związku małżeńskiego nie mogą być wpisywane w księdze metryk urodzonych, jako nieślubne, a to tak długo, dopóki istnieje związek małżeński, czyli, jak długo związek małżeński nie zostanie rozwiązany, a nawet dzieci zrodzone w dziesiątym jeszcze miesiącu po zgonie męża lub po rozwiązaniu małżeństwa mają być zapisywane, jako ślubne (§ 137., 138. ust. cyw.), choćby matka dziecka twierdziła, że dziecię należy uważać za nieślubne, jako spłodzone z osobą trzecią np. podczas nieobecności małżonka, zamieszkującego od dłuższego czasu za granicą kraju lub w czasie odrębnego mieszkania małżonki, ewentualnie z osobą trzecią. Przeciw dziecku wpisanemu za ślubne, któremu jednak brakuje warunków ślubnego pochodzenia, może wystąpić tylko rzekomo ślubny ojciec lub jego spadkobiercy do trzech miesięcy po otrzymaniu wiadomości o urodzeniu dziecięcia (§§ 156-159 ust. cyw.)

Małżeństwo uważa się za rozwiązane prawnie tylko w razie zgonu małżonka (§ 111. ust. cyw.), w razie uznania małżonka za zmarłego na zasadzie §§ 24 i 112

ust. cyw. i ustawy z dnia 16. lutego 1883 l. 20 dz. u. p., a wreszcie w razie unieważnienia małżeństwa (§ 120 ust. cyw.) lub rozwodu (§ 133. ust. cyw.) (u Izraelitów).

[2]) Ilość parafian, celem oznaczenia wysokości opłaty za prowadzenie urzędu metrykalnego, oblicza się według liczby z ostatniego urzędowego powszechnego spisu ludności (§ 4. ustawy z dnia 31. grudnia 1894 l. 7 z 1895 r. dz. u. p.), który zestawiła c. k. centralna komisya statystyczna w Wiedniu a zatem nie podług dat statystycznych o ruchu ludności, które duszpasterze przedkładają peryodycznie c. k. władzom politycznym.

V.

Rozporządzenie

Ministra wyznań i oświaty oraz Ministra skarbu z dnia 19. czerwca 1886. nr. 107. d. u. p.

którym ustanawia się kwotę, jaką należy uwzględniać tytułem wydatku za sprawowanie urzędu dziekańskiego (wikaryatu powiatowego) w zeznaniach uprawnionego do poboru uzupełnienia kongruy, duchowieństwa duszpasterskiego z dochodów miejscowych składanych w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1885. nr. 47 dz. u. p. [1])

Uzupełniając przepisy § 3. II. lit. b) rozporządzenia wykonawczego z dnia 2. lipca 1885. nr. 99. dz. u. p. do ustawy z dnia 19. kwietnia 1885 nr. 47 dz. u. p. o tymczasowem polepszeniu uposażenia duchowieństwa katolickiego, ustanawia się kwotę wydatków dziekańskich (wikaryatu powiatowego), które należy uwzględnić jako wydatek w zeznaniach przedkładanych w myśl tejże ustawy niezależnie od zbadania, czy dotyczącym proboszczom sprawującym urząd dziekański (wikaryat powiatowy), należy się wogóle w myśl wymienionej ustawy uzupełnienie kongruy z funduszu religijnego, względnie jej uposażenia państwowego w sposób następujący:

(XIII.) W Galicyi.

A) W okręgu rzymsko-katolickiej archidyecezyi lwowskiej:

1. w dziekanatach: brzeżańskim, konkolnickim. dolinianskim, stryjskim, stanisławowskim, tarnopolskim, trembowelskim, czortkowskim i jazłowieckim ustanawia się kwotę 280 koron;

2. w dziekanatach: lwowskim zamiejscowym, gródeckim, szczerzeckim, bełzkim, lubaczowskim, żółkiewskim, brodzkim, buskim, gliniańskim, złoczowskim, świrskim, buczackim, horodeńskim i kołomyjskim kwotę 240 kor.

3. w dziekanacie lwowskim miejskim kwotę 80 kor.

B) W rzymsko-katolickiej dyecezyi przemyskiej:

1. w dziekanatach: bieckim, dobromilskim, leżajskim, drohobyckim, rzeszowskim i samborskim ustanawia się kwotę 280 koron;

2. w dziekanatach: brzosteckim, dynowskim. głogowskim, jasielskim, jaworowskim, liskim, miechocińskim, mościskim, przeworskim, rudnickim, rymanowskim, sanockim, strzyżowskim i żmigrodzkim kwotę 240 koron;

3. we wszystkich innych dziekanatach kwotę 200 K.

C) W okręgu rzymsko-katolickiej dyecezyi tarnowskiej:

1. W dziekanatach: bobowskim, nowosądeckim i tymbarskim ustanawia się kwotę 280 K.;

2. w dziekanatach: mieleckim, pilzneńskim, radomyskim, tuchowskim, łąckim, bocheńskim, brzeskim, i wojnickim kwotę 240 K.;

3. we wszystkich innych dziekanatach kwotę 200 K.

D) W rzymsko-katolickiej dyecezyi krakowskiej:

1. W dziekanatach oświęcimskim, wadowickim, bialskim, skawińskim, nowogórskim, wielickim, żywieckim i nowotarskim ustanawia się kwotę 280 koron;

2. w dziekanatach: bolechowskim, czernichowskim, makowskim, myślenickim, i niepołomickim kwotę 240 koron;

3. w dziekanacie lanckorońskim kwotę 200 K.

4. w dwóch dziekanatach krakowskich miejskich kwotę 80 K.

E) W okręgu grecko-katolickiej archidyecezyi lwowskiej:

1. w dziekanatach: brzeżańskim, bobreckim, bolechowskim, brodzkim, buskim, gródeckim, żurawieńskim, załozieckim, zbaraskim, zborowskim, złoczowskim, kałuskim, narajowskim, oleskim, perechińskim, podhajeckim, rohatyńskim i skałackim ustanawia się kwotę 280 K.

2. w dziekanatach: lwowskim zamiejscowym, szczerzeckim, chodorowskim, stryjskim, tarnopolskim i rozdolskim kwotę 240 K.;

3. w dziekanacie lwowskim miejskim kwotę 80 K.

F) W grecko-katolickiej dyecezyi przemyskiej:

1. w dziekanatach: przemyskim, baligrodzkim, wysowskim, drohobyckim, zatwarnickim, mokszańskim, muszyńskim, sanockim, samborskim, jaworowskim, jarosławskim i w Jaśliskach ustanawia się kwotę 280 K.

2. w dziekanatach: birczańskim, bieckim, dobromilskim, dukielskim, żukotyńskim, kańczudzkim, komarnieńskim, liskim, lubaczowskim, mościskim, potylickim, pruchnickim staro-samborskim i ustrzyckim kwotę 240 K.;

3. we wszystkich innych dziekanatach kwotę 200 K.

G) W grecko-katolickiej dyecezyi stanisławowskiej:

1. w dziekanatach: bohorodczańskim, buczackim, husiatyńskim, żukowskim, zaleszczyckim, kołomyjskim, kossowskim, kudryńieckim, nadwórniańskim, pistyńskim, skałackim, tłumackim, uścieskim i czortkowskim kwotę 280 K.

2. w innych dziekanatach kwotę 240 K.

H) W okręgu orm.-katolickiej archidyecezyi lwowskiej:

w dziekanatach w Stanisławowie i Kutach ustanawia się kwotę 200 K.

---

[1]) Do § 7. b) ust. kongrualnej z dnia 19. września 1898. nr. 176. dz. u. p.

VI.

Ustawa

z dnia 19. lutego 1902 nr.48 dz. u. p. (ogłoszona 15. marca 1902. w XIX. części dz. u. p.)

którą wydaje się przepisy o emeryturach katolickich duszpasterzy przy zakładach powszechnie użytecznych, tudzież urzędników duchownych przy katolickich ordynaryatach, konsystorzach i seminaryach biskupich.

§. 1.

Katoliccy duszpasterze przy zakładach powszechnie użytecznych, a utrzymywanych przez państwo, kraj, powiat, gminę lub z funduszu publicznego, tudzież urzędnicy duchowni przy katolickich ordynaryatach, konsystorzach i seminaryach biskupich mają prawo do emerytury z funduszu religijnego, względnie z jego uposażenia rządowego.

To uprawnienie istnieje tylko wtedy, jeżeli

a) roszczący sobie prawo jest uzdolniony do osiągnięcia urzędów kościelnych (§ 2. ustawy z dnia 7. maja 1874 l. 50 dz. u. p.,[1])

b) jeżeli minister wyznań po porozumieniu się z biskupem dyecezyalnym uzna wyraźnie jego posadę jako systemizowaną dla celów niniejszej ustawy,

c) jeżeli ustanowiony duchowny ustępuje z urzędu z powodu niezawinionej niezdolności do pełnienia służby,
d) dopóki nie otrzyma jakiej innej płatnej posady kościelnej, lub nie dostanie innego zaopatrzenia z funduszu publicznego lub też ze skarbu państwa.

---

[1]) § 2. ustawy z dnia 7. maja 1874 l. 50 dz. u. p. opiewa:

Przy obsadzeniu urzędów kościelnych lub probostw ze strony państwa wymaga się:
a) obywatelstwa państwowego austryackiego;
b) nienagannego sprawowania się pod względem moralnym i politycznym;
c) takich szczegółowych dowodów uzdolnienia, jakie według ustaw państwowych ze względu na poszczególne urzędy kościelne lub probostwa są przepisane.

Takich samych uzdolnień wymaga się od tych duchownych, których się przeznacza do zastępstwa lub tymczasowego kierowania tymi urzędami lub do pomocy przy nich.

§. 2.

Jeżeli do urzędu przywiązaną jest emerytura, lub też przy obsadzeniu go zapewniono ją kontraktowo, to należy ją bez względu na to, z jakiego źródła pochodzi, policzyć na emeryturę, przypadającą według postanowień niniejszej ustawy.

§. 3.

Wymiar emerytury:

a) dla duszpasterzy, którzy piastują jedyną lub pierwszą posadę duszpasterską przy jednym z wymienionych zakładów, i dla wzmiankowanych urzędników duchownych (§ 1.) —stosownie do ilości lat ich służby— równa jest

emeryturze, przyznanej według wykazu II. do ustawy z dnia 19. września 1898. nr. 176. dz. u. p. samoistnemu duszpasterzowi w okręgu parafialnym, w którym piastowali swoję ostatnią posadę;

b) inni duszpasterze tego rodzaju mają prawo do emerytury, przysługującej kapłanom pomocniczym w miejscu ich ostatniej posady.

Z powodów zasługujących na uwzględnienie może Minister wyznań zezwolić wyjątkowo na wyznaczenie wyższej emerytury, a mianowicie deficyentom pierwszej kategoryi (lit. a) najwyżej do kwoty 1600 K., a deficyentom drugiego rodzaju (lit. b) najwyżej do 800 K., jakoteż może duszpasterzy drugiego rodzaju (lit. b) zrównać z duszpasterzami pierwszego rodzaju (lit. a).

§. 4.

Przy obliczaniu czasu służby, celem ustalenia emerytury, należącej się według niniejszej ustawy, lata odbyte w powszechnem duszpasterstwie albo w jakiej innej służbie kościelnej stawia się na równi z latami, spędzonemi przy jednem z wymienionych szczegółowych zajęć.

§ 5

Wykonanie niniejszej ustawy[1]) poruca się mojemu ministrowi wyznań i oświaty w porozumieniu z innymi moimi właściwymi ministrami.

---

[1]) § 7. ust. z dnia 24. lutego 1907 l. 55 dz. u. p. opiewa:

Podwyższenie płacy, przysługujące profesorom rz.-katolickim i grecko-katolickim teologicznych zakładów naukowych dyecezyalnych i centralnych, jakoteż grecko-oryentalnego teologicznego zakładu naukowego w Zadarze

stosownie do czasu trwania ich nauczycielskiej działalności, wynosi po upływie pierwszego i drugiego pięciolecia po 500 koron, zaś po upływie każdego z trzech dalszych pięcioleci po 800 koron.

VII.

Reskrypt

Ministra wyznań i oświaty z dnia 2. marca 1902 nr. 54 dz. u. p. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 19. lutego 1902 nr. 48 dz. u. p. o emeryturach katolickich duszpasterzy przy zakładach powszechnie użytecznych, tudzież urzędników duchownych,przy katolickich ordynaryatach, konsystoryach i seminaryach biskupich.

§. 1.

Politycznej władzy krajowej przedkłada się wnioski o uznanie za systemizowane w myśl ustawy z dnia 19. lutego 1902. nr. 48 dz. u. p. posad duszpasterzy przy zakładach powszechnie użytecznych, utrzymywanych przez kraj, powiat, gminę albo fundacyę nie pozostającą pod zarządem państwowym. —

§. 2.

Przytem załączając dotyczące dokumenta i środki dowodowe należy wykazać:

a) nazwę posady;

b) sposób jej obsadzenia;

c) rodzaj i zakres uprawnień urzędowych zajmującego ją;
d) sumę poborów aktywalnych zajmującego ją;
e) dotychczasowe jego zaopatrzenie na wypadek niezdolności do służby;
f) okoliczności miarodajne co do tego, czy posiadaczowi posady należy wyznaczyć emeryturę samoistnego duszpasterza lub też emeryturę kapłana pomocniczego [§ 3. lit. a), wzgl. lit. b) ustawy].

§ 3.

Polityczna władza krajowa zarządziwszy i przeprowadziwszy w razie potrzeby dochodzenia, celem wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego, porozumiewa się z właściwym biskupem dyecezyalnym w sprawie wniosku.

§ 4

Po nadesłaniu zdania ordynaryatu biskupiego polityczna Władza krajowa prześle wniosek wraz ze swojem, odpowiednio umotywowanem, objawionem zdaniem, Ministrowi wyznań i oświaty, który po ocenieniu wszelkich roztrzygających okoliczności orzeknie systemizacyę dotyczącej posady lub też odmówi jej.

§ 5.

Systemizowanie posad duszpasterzy przy zakładach powszechnie użytecznych, utrzymywanych kosztem państwa lub funduszu publicznego pozostającego pod zarządem państwowym, może nastąpić na podstawie naradzenia się wszystkich Ministerstw interesowanych po

poprzedniem zasięgnięciu zdania właściwego biskupa dyecezyalnego.

§ 6.

Wniosek o uznanie posad urzędników duchownych przy katolickich ordynaryatach, konsystorzach i przy seminaryach biskupich za systemizowane po myśli omawianej ustawy, powinien biskup dyecezyalny przedłożyć politycznej Władzy krajowej. Co do wniesienia i dalszego załatwienia wniosku należy analogicznie zastosować postanowienia §§. 2.—4. niniejszego rozporządzenia.

§. 7.

Posiadacze posad, uznanych w myśl powyższych postanowień za systemizowane mają wnosić swoje prośby o przyznanie im emerytur z reguły przed opuszczeniem stanowiska za pośrednictwem Konsystorza biskupiego do politycznej Władzy krajowej.

§. 8.

Do prośby należy załączyć:

a) świadectwo lekarza rządowago stwierdzające niezdolność do pełnienia służby,

b) tabelę służbową.

Tę ostatnią należy wygotować w takiej formie jaka jest przyjętą w poszczególnych dyecezyach w wypadkach przejścia księdza w stan spoczynku z powszechnej służby duszpasterskiej, a oprócz tego prośba powinna zawierać wzmiankę, czy proszącemu przysługuje prawo do poboru emerytalnego wliczalnego po myśli § 2. ustawy.

Daty podane w tabeli służbowej powinien potwierdzić Ordynaryat biskupi, a uwagę wymienioną na końcu ma nadto potwierdzić kierownik zakładu, w którym proszący pełni swój urząd.

§. 9.

Prośbę popartą przez Ordynaryat Władza krajowa wraz z odpowiedniem swojem sprawozdaniem zwłaszcza co do istnienia wymogów z § 1. lit. a) ustawy, odsyła Ministerstwu wyznań i oświaty, któremu zastrzega się prawo rozstrzygania wszystkich tego rodzaju próśb.

§. 10.

W razie uwzględnienia prośby, polityczna Władza krajowa wystawi proszącemu odpowiedni dekret i da odpowiednie zlecenie właściwej kasie.

W dekrecie należy zwrócić uwagę odbiorcy przedewszystkiem na to, że pod zagrożeniem przepisanej ustawą kary jest obowiązany niezwłocznie donieść o objęciu jakiegokolwiek płatnego urzędu kościelnego lub poboru, któryby należało wliczyć do emerytury (§ 1 lit. d. ustawy).

Płacę emerytalną asygnuje się w ratach miesięcznych z góry, zapadających pierwszego każdego miesiąca, a płatnych w dniu drugim miesiąca z zachowaniem warunków i środków ostrożności, wydanych w przedmiocie poboru płac emerytalnych z kas rządowych.

VIII.

Rozporządzenie

Ministra wyznań i oświaty, tudzież Ministra skarbu z dnia 14. stycznia 1904. nr. 7. dz. u. p. zaprowadzający zmianę przepisów §§. 12. i 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. listopada 1898. nr. 205. dz. u. p., o asygnowaniu płac katolickim duszpasterzom na zasadzie ustawy z dnia 19. września 1898. nr. 176. dz. u. p.

§. 1.

Samoistnym duszpasterzom, kapłanom pomocniczym, i zawiadowcom opróżnionych prebend, uprawnionym do poboru uzupełnienia uposażenia (płacy zawiadowcy) w myśl ustawy z dnia 19. września 1898 l. 176 dz. u. p. z funduszu religijnego, otwiera się tę płacę od dnia 1. marca 1904 począwszy, w miesięcznych ratach z góry.

Nie zmienia się przepisanego ustawą terminu rozpoczęcia się i zgaśnięcia prawa do tych płac.

§. 2.

Od dnia 1. marca 1904 począwszy, przekazuje się do wypłaty tymczasowo uzupełnienie uposażenia tym nowo mianowanym samoistnym duszpasterzom i kapłanom pomocniczym, których poprzednicy pobierali takie uzupełnienie, w takiej samej kwocie i to z urzędu bezpośrednio po nadejściu dotyczącego zawiadomienia ze strony Konsystorza biskupiego, a to od pierwszego dnia miesiąca następującego po poruczeniu urzędu duchownego.

Jeżeli urząd poruczono ze skutkiem prawnym od pierwszego dnia pewnego miesiąca, w takim razie asygnuje się pobory od tego dnia. Przekazane w ten sposób do wypłaty pobory otwiera się miesięcznie z góry.

§. 3.

Po wniesieniu we właściwym czasie zeznania w myśl §. 2. rozporządzenia min. z dnia 16. listopada 1898 nr. 205. dz. u. p., albo po nadesłaniu podania wniesionego w myśl § 1. ustępu 3. tegoż rozporządzenia zarządza się wyrównanie (potrącenie) między przyznanem uzupełnieniem dotacyi dla nowego miejsca służbowego z jednej strony a ewentualnem na poprzedniej posadzie pobranem uzupełnieniem uposażenia (płacą księży pomocniczych), jakoteż wyasygnowanem tymczasowo przy objęciu nowej posady uzupełnieniem uposażenia z drugiej strony, a to stosownie do dnia poruczenia nowej posady w drodze rozstrzygnienia (§ 7. wzmiankowanego powyżej rozporządzenia).

Otwarcie przyznanego definitywnie uzupełnienia uposażenia następuje według § 1 niniejszego rozporządzenia.

§. 4.

Jeżeli nie wniesiono w przepisanym okresie czasu zeznania lub prośby o asygnowanie kongruy, w takim razie należy wstrzymać dalszą wypłatę asygnowanej tymczasowo płacy, i zarządzić, co potrzeba celem zwrócenia wypłaconych już kwot.

Jeżeliby się przy tej sposobności lub przy wyrównaniu z definitywnie przyznanem uzupełnieniem uposażenia okazał zwrot na rzecz funduszu religijnego przenoszący ośmdziesiąt koron, należy go uiścić w dwunastu ratach miesięcznych.

§. 5.

Kapłanom pomocniczym asygnuje się t wypłaca uzupełnienie uposażenia tam, gdzie dotychczas tak postępowano, do rąk ich przełożonego samoistnego duszpasterza a członkom zgromadzeń duchownych do rąk przełożonego społeczności duchownej, do której należą.

§. 6.

Jeżeli duszpasterz utraci prawo do poboru dotacyi w ciągu miesiąca, nie otrzymawszy takiego urzędu duchownego do którego się stosują postanowienia ustawy z dnia 19. września 1898 nr. 176. dz. u. p., w takim razie on sam lub też jego następca obowiązany jest zwrócić natychmiast kwotę pobraną już za resztę miesiąca tytułem uzupełnienia uposażenia.

§. 7.

Zawiadowcom opróżnionych prebend asygnuje się płacę z urzędu, bezpośrednio po nadesłaniu dotyczące-

go zawiadomienia ze strony ordynaryatu biskupiego, a to od pierwszego dnia w miesiącu następującym po ustanowieniu zawiadowcą. Jeżeli mianowanie nastąpiło w dniu pierwszym miesiąca, asygnuje się pobory właśnie od tego dnia zacząwszy.

Płacę tę otwiera się miesięcznie z góry.

Zawiadowcy są obowiązani w ciągu miesiąca od zamianowania licząc, donieść, czy pragną korzystać z przysługującego im na zasadzie § 15. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. listopada 1898 nr. 205 dz. u. p. prawa pobierania płacy z dochodów prebendy, poczem się natychmiast wstrzymuje wyasygnowaną płacę a ściąga rzeczywiście pobrane kwoty.

Przy rozliczaniu dochodów i wydatków z opróżnionej prebendy (rachunek interkalarny) należy potrącić od należnej płacy zawiadowcy kwoty pobrane rzeczywiście przez czas trwania zastępstwa z tytułu uzupełnienia uposażenia i płacy uwzględniając dzień zamianowania zawiadowcą.

Zresztą obowiązują nadal pozostałe przepisy § 15. reskryptu ministeryalnego z dnia 16. listopada 1898. nr. 205. dz. u. p.

IX.

Rozporządzenie

Ministra wyznań i oświaty, tudzież Ministra skarbu z dnia 11. lutego 1905. l. 22. dz. u. p. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 7. maja 1874 l. 51. dz. u. p. o dodatkach do funduszu religijnego na przeciąg dziesięciu lat od 1901. do 1910 r.

Wymiar dodatku do funduszu religijnego na przeciąg dziesięciu lat, a to na czas od 1901. do 1910. r., należy uskuteczniać aż do dalszego zarządzenia z analogicznem zastosowaniem postanowień reskryptu ministeryalnego z dnia 21. sierpnia 1881 l. 112. dz. u. p. [1]) w ten sposób, że w miejsce ustępu 2. z § 6. tegoż reskryptu będzie ogłoszony nowy przepis, jako reskrypt dodatkowy, a to ze względu na obowiązującą od 1898 r. nową ustawę o podatku osobistym, a dalej, że w miejsce ustępu 2. z § 2. powołanego reskryptu Ministerstwa skarbu z dnia 26. lipca 1880 l. 102. dz. u. p. ma obowiązywać reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 14. lipca 1900 l. 120 dz. u. p. [2]), w sprawie zeznań majątku, podlegającego opłacie ekwiwalentowej, na VI. dziesięciolecie, i że wreszcie w myśl reskryptu ministeryalnego z dnia 21. czerwca 1892 l. 110 dz. u. p.

[3]) należy wstawiać dochód, pobierany z gruntów lub też z ziemiopłodów zaraz po datach katastralnych zestawionych dla podatku gruntowego.

Wreszcie we wszystkich owych postanowieniach powołanego wyżej reskryptu ministeryalnego, w którym wzięto za podstawę stan z dnia 1. stycznia 1881. r., ma z natury rzeczy w jego miejsce obowiązywać stan z dnia 1. stycznia 1901. r.

---

[1]) Reskrypt Min. wyznań i oświaty, tudzież Min. skarbu z dnia 21. sierpnia 1881 l. 112 dz. u. p. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 7. maja 1874 l. 51 dz. u. p., opiewa:

§. 6.

Zmienne dochody należy podawać w zeznaniach według przeciętnego obliczenia na podstawie ostatnich 6 lat. Dochody w naturze należy podawać według cen targowych miejscowych, lub, gdy tamże nie ma targów, należy je podawać według cen targowych najbliższego miejsca targowego, leżącego wewnątrz dwumilowego okręgu, a jeśli także w okolicy nie ma żadnego miejsca targowego, należy je podawać według certyfikatu cen targowych, wystawionego przez przełożonego gminy miejscowej a potwierdzonego przez Starostwo.

(Ustęp drugi został uchylony poprzednim reskryptem).

Z dochodów, polegających tylko na faktycznem pobieraniu, dopuszczalnem jest potrącenie, nie przenoszące 25% przeciętnego dochodu.

§. 7.

Czysty dochód z gruntów należy ocenić na 5% wartości pieniężnej, przyjętej przy wymiarze należytości ekwiwalentowej, przyczem jednak gruntów pod budynkami nie należy wliczać.

Skoro wyniki ocenienia, celem wymierzenia nowych podatków gruntowych w myśl ustawy z dnia 28. marca 1880 l. 34 dz. u. p.,ostatecznie zostaną ustalone, przysługuje zobowiązanym do płacenia dodatku probostwom prawo do wniesienia nowych zeznań z dochodów, pobieranych z gruntów i ziemiopłodów, w których to zeznaniach można podawać owe dochody według dat katastralnych, wypośrodkowanych w celu wymierzenia podatku gruntowego.

Termin do wnoszenia zeznań dodatkowych zostanie wyznaczony w reskrypcie późniejszym.

[2]). Reskryptu tego nie podajemy z powodu znacznej obszerności tegoż. Jednakowoż umieszczone w niniejszym zbiorze rozporządzenia (pod IX. i X.), dotyczące zeznania majątku w przedmiocie wymiaru dodatku umożliwi interesowanym zebrać obowiązujące z tym względzie ustawy i reskrypty.

[3]). Reskrypt Min. wyznań i oświaty, tudzież Min. skarbu z dnia 21. czerwca 1892 l. 110 dz. u. p., w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 7. maja 1874 l. 51 dz. u. p., stanowiącej o dodatku do funduszu religijnego na przeciąg dziesięciu lat, a to na czas od 1891. — do 1900. r. opiewa:

Wymiar dodatku do funduszu religijnego na przeciąg dziesięciu lat, a to na czas od 1891 do 1900 r. należy uskuteczniać nadal przy analogicznem zastosowaniu postanowień reskryptu ministeryalnego z dnia 21. sierpnia 1881 l. 112 dz. u. p., w ten sposób, że w miejsce ustępu 2. z § 2. powołanego tamże reskryptu Ministerstwa skarbu z dnia 26. lipca 1880 l. 102 dz. u. p., ma obowiązywać reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 25. maja 1890 l. 101 dz. u. p., o zeznaniu majątku podlegającego opłacie ekwiwalentowej, na V. dziesięcolecie (1891. — 1900.), i że należy wstawiać dochód, pobierany z gruntów lub też z ziemiopłodów, zaraz po datach katastralnych, ustalonych w celu wymiaru podatku gruntowego.

X.

Rozporządzenie

Kierownika Ministerstwa wyznań i oświaty, tudzież Ministra skarbu z dnia 16. października 1905 nr. 166. dz. u. p., mocą którego dodatkowo do reskryptu ministeryalnego z dnia 11. lutego 1905. nr. 22 dz. u. p. wydaje się uzupełniające przepisy w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 7. maja 1874. nr. 51. dz. u. p., o dodatkach do funduszu religijnego na przeciąg dziesięciu lat, a to na czas od 1901. do 1910. r.

W razie wymiaru dodatku na rzecz funduszu religijnego na przeciąg dziesięciu lat, a to na czas od 1901. do 1910 r., który zresztą należy uskuteczniać według reskryptu ministeryalnego z dnia 11. lutego 1905 l. 22 dz. u. p. z analogicznem zastosowaniem postanowień reskryptu ministeryalnego z dnia 21. sierpnia 1881 l. 112. dz. u. p., — należy w przyszłości obliczać dochód z przedsiębiorstw przemysłowych nie według postanowień ustępu 2. z § 6. co dopiero wymienionego reskryptu min., lecz w ten sposób, że ten dochód należy przyjąć w dwudziestokrotnej przeciętnej kwocie rządowych podatków zarobkowych, opłacanych

za każdą gałąź przemysłu, w latach 1898 — 1900 bez doliczania pobranych dodatków do tych podatków.

Następnie uzupełnia się postanowienia § 9. reskryptu ministeryalnego z dnia 21. sierpnia 1881 l. 112 dz. u. p. w tym kierunku, że z wydatkami na ubezpieczenia, podanymi w ustępie 3., należy stawiać na równi także wydatki na ubezpieczenia od wypadków i w kasie chorych, ciężące w myśl obowiązku ustawowego na osobie obowiązanej do dodatku do funduszu religijnego.

Można się również domagać, pod podanymi w ustępie 6. § 9. tegoż reskryptu warunkami, także policzenia takich wydatków na ubezpieczenie, które się uskutecznia w tym celu, aby służbie, z wyjątkiem zatrudnionej w przedsiębiorstwie przemysłowem, [2]) zapewnić zaopatrzenie (emeryturę).

Natomiast kwoty na ubezpieczenie, przeznaczone na zaspokojenie tych uprawnień do odszkodowania, które ewentualnie mogą spaść na obowiązanego do płacenia dodatku do funduszu religijnego z tytułu odpowiedzialności ustawowej za wypadki przy przedsiębiorstwach przemysłowych, — tylko w tym wypadku nadają się do policzenia przy dodatku do funduszu religijnego, gdy obowiązany do płacenia dodatku równocześnie zrzecze się sam uprawnienia do wstawienia do rachunku przy dodatku do funduszu religijnego dotyczącej premii z tytułu odszkodowania. Zezwolenie na policzanie takich sum ubezpieczenia zastrzega się jednakowoż w każdym poszczególnym wypadku ostatecznemu rozstrzygnięciu Ministerstwa wyznań i oświaty.

Zarazem — ze względu na przedsięwziąć się mające obliczenie dochodów w myśl § 4. reskryptu ministeryalnego z dnia 21. sierpnia 1881 l. 112 dz. u. p. — postanawia się, że w dotyczącem zeznaniu należy na przyszłość podawać także stan dochodów i wydatków z roku, który poprzedza początek okresu wymiarowego.

---

1) Ustawa ta normuje wymiar dodatku na rzecz funduszu religijnego na potrzeby wyznania katolickiego, który się wymierza co dziesięć lat na cały ten okres, z góry tak, jak ekwiwalent, a to w wysokości $^1/_2\%$. $1^1/_2\%$, 3% i t. d. od czystego dochodu z beneficyum. Urządzenie zewnętrznych stosunków prawnych kościoła katolickiego, a to pod względem: urzędów beneficyi kościelnych, sprawowania władzy urzędowej kościelnej; patronatu kościelnego, gmin parafialnych. praw majątku kościelnego, nadzoru państwa nad zarządem kościelnym — unormowano ustawą z dnia 7. maja 1874. l. 50. dz. u. p., znosząc równocześnie patent z dnia 5. listopada 1855. l, 195. dz. u. p. (zawierający konkordat).

2) Zobacz: Zygmunta Karasińskiego „Najnowsze ustawy przemysłowe“ Lwów 1907.

XI.

Rozporządzenie

wszystkich Ministerstw z dnia 11. lipca 1905. l. 115 dz. u. p. o zmianie dodatków aktywalnych urzędników państwowych, państwowego personalu nauczycielskiego i funkcyonaryuszy rządowych, należących do kategoryi służby, tudzież o zmianie kongruy księży z powodu rozszerzenia okręgu gminy wiedeńskiej.

Urzędnikom rządowym i personalowi nauczycielskiemu, tudzież funkcyonaryuszom rządowym, należącym do kategoryi służby, którzy swoją siedzibę urzędową mają w dotychczasowych gminach lub częściach gmin, podanych w art. 1., ustęp 1. dolnoaustryackiej ustawy krajowej z dnia 28. grudnia 1904. nr. 1. r. 1905. dz. u. kr. dla Austryi dolnej, z uwagi że na podstawie art. XI. tejże ustawy krajowej z chwilą zatwierdzenia nowo wybranego naczelnika powiatu dla XXI. powiatu połączenie tych dotychczasowych gmin przedmiejskich, względnie części gmin z miastem stołecznem i rezydencyjnem Wiedniem stało się już prawomocnem, — należy wypłacać, od dnia 1, lipca 1905. r. zacząwszy,

dodatki aktywalne, unormowano dla Wiednia w dodatku c) do ustawy z dnia 15. kwietnia 1873 l. 47. dz. u. p., względnie w § 9. ustawy z dnia 26. grudnia 1899 l. 255. dz. u. p. [1])

Od tego samego czasu zacząwszy należy asygnować samoistnym duszpasterzom i księżom pomocniczym (kooperatorom), którzy piastują urzędy we wzmiankowanych wyżej gminach, względnie częściach gmin, przypadającą na Wiedeń według wykazu I. ustawy z dnia 19. września 1898 l. 176. dz. u. p. kongrue, a także pod l., ustęp 2. tegoż wzoru podany okrąg, należy liczyć od linii granicznej nowej gminy wiedeńskiej.

---

[1]) Te obydwie ustawy zmieniono ustawą z 19. lutego 1907. nr. 34. dz. u. p. wprowadzającą nowe wymiary płac i dodatków aktywalnych dla urzędników i sług państwowych.

XII.

Rozporządzenie

c. k. ministra wyznań i oświaty i ministra skarbu z 6. marca 1907. nr. 63 dz. u. p. (ogłoszone 9. marca 1907. w XXXII części dz. u. p.), którem wydano postanowienia celem przeprowadzenia ustawy z 24. lutego 1907. nr. 56. dz. u. p., w sprawie podwyższenia najmniejszego dochodu i płacy emerytalnej katolickich duszpasterzy.

§. 1.

W celu przyznania przewidzianego ustawą z 24. lutego 1907. nr. 56. dz. u. p. podwyższenia odpowiedniego stanowi najniższego dochodu duszpasterzy katolickich należy wnieść ułożone według przepisu rozporządzenia ministeryalnego z 16. listopada 1898. nr. 205. dz. u. p. zeznanie dochodów miejscowych, a w razie, jeżeli je już przedłożono dla tego samego miejsca służbowego, lub jeżeli ono jest zbędnem po myśli wymienionego powyżej rozporządzenia (§ 1. ustęp 3.) tylko doniesienie o ukończeniu miarodajnego czasu służby.

W razie nastania uprawnienia do dalszego podwyższenia, należy to doniesienie wnieść nanowo.

Do zeznania lub doniesienia należy dołączyć tabelę służbową w dwu wygotowaniach.

Tę tabelę służbową można ułożyć według wzorów używanych już obecnie przy podaniach o przeniesienie w stan spoczynku albo według wzoru dołączonego do niniejszego rozporządzenia.

W tej tabeli służbowej należy wykazać całkowite dotychczasowe zajęcie duszpasterza na poszczególnych zajmowanych przez niego miejscach służbowych z kalendarzowem oznaczeniem ich trwania.

Wnoszenie zeznania dochodów miejscowych względnie doniesienia odbywa się za pośrednictwem przełożonego ordynaryatu biskupiego. Na rzecz członków zgromadzenia duchownego zajętych na wcielonych (inkorporowanych) posadach duszpasterskich, może przełożony zgromadzenia wnieść zamiast nich w tej samej drodze to zeznanie względnie doniesienie. Co do takich siedzib duszpasterskich należy także, ewentualnie za pomocą wymienienia albo przedłożenia właściwego zeznania sprostowawczego, wykazać, że już w czasie obowiązywania ustawy z 19. września 1898. nr. 176. dz. u. p., asygnowano uzupełnienie uposażenia z funduszu religijnego członkóm zgromadzenia zajętym w tej siedzibie duszpasterskiej.

§ 2.

Ordnaryat bada i potwierdza prawdziwość danych zawartych w tabeli służbowej, i przesyła ją wraz z ze-

znaniem, względnie ze zgłoszeniem wymienionem w § 1. politycznej władzy krajowej.

Ta ostatnia w razie potrzeby po ponownem przesłuchaniu ordynaryatu biskupiego zarządza dochodzenia służące do wyjaśnienia stanu rzeczy.

Względem wydawania i doręczenia orzeczenia politycznej władzy krajowej. dalej asygnowania podwyższonych poborów, wreszcie odwoływania się od orzeczenia politycznej władzy krajowej trzeba analogicznie stosować postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z 16. listopada 1898. nr. 205. dz. u. p., i rozporządzenia ministeryalnego z 14. stycznia 1904. nr. 7. dz. u. p.

§. 3.

Polityczna władza krajowa, uwzględniając ustalony w § 2. ustawy z 24. lutego 1907. nr. 56 dz. u. p., termin płatności, orzeknie, jaka nadwyżka roczna należy się duszpasterzowi z tytułu podwyższenia.

Ma to zastosowanie w szczególności także w wymienionych w § 5. ustawy z 24. lutego 1907. nr. 56. dz. u. p., latach przejściowych 1907 — 1909. Na te 3 lata względnie na część tego czasu, wchodzącą w rachubę w szczególowym wypadku, trzeba wymienić podwyższenie poboru ryczałtowo, oznaczając jednak dokładnie cyfrowo podwyższenie należytości przypadające na każdy rok z osobna z wymienionych lat.

Jeżeli jaki wykonujący duszpasterstwo duchowny w ciągu tego czasu przejściowego nabędzie prawo do dalszego podwyższenia, w takim razie należy dochodzić tego roszczenia w sposób wymieniony w § 1. niniejszego rozporządzenia za pomocą ponownego pisma.

§. 4.

Jeżeli w myśl §. 2. rozporządzenia ministeryalnego z 14. stycznia 1904. nr. 7. dz. u. p., pewnemu duchownemu sprawującemu duszpasterstwo asygnuje się z funduszu religijnego na razie płacę pobieraną przez jego poprzednika, to w razie jeżeli odpowiednio wypełniona tabela służbowa jest dołączona do odnośnego pisma ordynaryatu albo już znajduje się u politycznej władzy krajowej, można mu tymczasowo z funduszu religijnego wyasygnować także podwyższenia należące się stosownie do jego zajęcia służbowego.

W razie przeniesień kapłanów pomocniczych w tym sámym charakterze lub na stanowisko zawiadowcy, dopóki nie podnosi się roszczenia do dalszego podwyższenia dochodu minimalnego, wystarcza doniesienie o przeniesieniu z powołaniem się na ostatnią asygnatę tego podwyższenia i na służącą jej za podstawę tabelę służbową.

§ 5.

Przewidziane ustawą z 24. lutego 1907. nr. 56. dz. u. p. podwyższenie najmniejszego odpowiedniego stanowi dochodu należy pokrywać przedewszystkiem z poborów połączonych stale z urzędem duchownym.

Jeżeli pewna gmina parafialna lub miejscowa albo ktokolwiek inny obowiązany jest duchownym sprawującym duszpasterstwo dostarczać każdoczesnego ustawowo oznaczonego dochodu minimalnego, to w każdym wypadku odpowiednio do odnośnych tytułów zobowiązania trzeba zbadać i w miarę potrzeby zapomocą spowodowania orzeczenia w toku instancyi ustalić, czy to zobowiązanie zozciąga się także na podwyższenie

najniższego odpowiedniego stanowi dochodu wyznaczonego wymienioną ustawą stosownie do szczegółowego trwania zajęcia służbowego każdego duszpasterza z osobna.

W razie ujemnym należy powstałe stąd podwyższenie poborów wyasygnować z funduszu religijnego.

§ 6.

Zawiadowcy opróżnionych prebend, o ile co do nich nie ma zastosowania postanowienie §u 4. (ustępu 2.) niniejszego rozporządzenia, muszą dochodzić swoich praw do należących im się podwyższeń drogą wyznaczoną w § 1. niniejszego rozporządzenia.

§ 7.

Do podania o przeniesienie w stan spoczynku należy dołączyć tabelę służbową sporządzoną w takisam sposób, jak określono powyżej w § 1.

Należy w niej uwidocznić przyznane już podwyższenia, wymieniając ostatnie odnośne zarządzenie asygnaty ze strony politycznej władzy krajowej. [1])

---

[1]) C. k. ministerstwo wyznań i oświaty zwracając okólnikiem z 6. marca 1907. l. 520. K. U. M. uwagę wszystkich politycznych władz krajowych na wyjście w dzienniku ustaw państwa powyższego rozporządzenia, zarządziło co następuje:

Poleca się c. k. namiestnictwu przystąpić obecnie bezzwłocznie do przeprowadzenia tej ustawy i dołożyć wszelkiego możliwego starania w celu szybkiego rozwikłania spraw z tem połączonych. Tem większą wagę muszę do tego przywiązywać, ponieważ jeszcze w toku rokowań nad omawianą ustawą postawiono wniosek

końcowy (rezolucyę), aby rząd dołożył starania w kierunku szybkiego załatwienia podań o uzupełnienie kongruy w sposób uwzględniający dane stosunki.

Dla umożliwienia odpowiedniego czuwania nad rozwikłaniem czynności połączonych z przeprowadzeniem tej ustawy c. k. namiestnictwo poczynając od 1. maja 1907. ma przedkładać c. k. ministerstwu wyznań i oświaty co trzy miesiące wykaz (eine Uebersicht) podań wniesionych o polepszenie poborów odpowiednio do postanowień tej ustawy, jakoteż ilości podań załatwionych ostatecznie.

Wynikającą z przeprowadzenia tej ustawy nadwyżkę kosztów należy w roku 1907. zarachować na karb kredytów, które się ma zestawić w „ogólnym zarządzie kasowym“ a to pod tytułem: „nadwyżka wydatków wskutek przyzwolonego na rok 1907. podwyższenia poborów urzędników państwowych, osób stanu nauczycielskiego w służbie państwa, duszpasterzy i sług państwowych“.

Skutkiem tego rozporządzenia ministeryalnego c. k. namiestnictwo reskryptem z 22. marca 1907. l. 34191. podało konsystorzom do wiadomości wzór tabeli służbowej dołączony do obu przytoczonych powyżej rozporządzeń ministeryalnych, a umieszczony na stronicy następnej.

Dodatek do rozporządzenia ministerstwa wyznań i oświaty z 6. marca 1907 nr. 63 dz. u. p.

Tabela służbowa,

wystawiona w celu uzyskania podwyższenia zastrzeżonego dochodu minimalnego (emerytury) odpowiednio do ustawy z 24. lutego 1907. nr. 56. dz. u. p.

Imię duszpasterza	Dzień święcenia kapłańskiego	Posady w duszpasterstwie albo innej publicznej służbie kościelnej	Kalendarzowe oznaczenie trwania tych posad	Trwanie ich według lat, miesięcy i dni	Dotychczasowe asygnaty podwyższeń najmniejszego dochodu stosownie do odbytego czasu służby	Uwagi:
		Cały policzalny czas służby.	.....	.....		

Potwierdza się prawdziwość powyższych szczegółów:
(Ordynaryat.)

XIII.

Rozporządzenie

c. k. ministerstwa wyznań i oświaty z 30. kwietnia 1907. l. 17722., wystosowane do c. k. namiestnictwa we Lwowie (liczba c. k. namiestnictwa 58650. 1907.), w sprawie kosztów zastępstwa duszpasterzy i kapłanów pomocniczych na czas choroby.

Niejednokrotnie dawały się słyszeć publiczne narzekania z powodu, że zajęci w duszpasterstwie kapłani pomocniczy w razie zachorowania muszą z własnych środków pokrywać koszta swojego zastępstwa, albo spotyka ich odwołanie z posady, skutkiem czego aż do wyzdrowienia pozbawieni są wszelkiego uposażenia.

Te narzekania i wyrażane równocześnie życzenia, aby odnośne stosunki uregulowano w sposób odpowiadający słuszności i sprawiedliwości, dają mi powód do zwrócenia uwagi c. k. namiestnictwa na następujące okoliczności:

Według §-u 9. ustawy z 7. maja 1874. nr. 50. dz. u. p. w razie, gdy samoistny świecki duszpasterz stanie się niezdolnym do pełnienia obowiązków, ma właściwa władza państwowa i kościelna powziąć w porozumieniu postanowienie, czy należy ustanowić zawiadowcę parafii (prowizora lub administratora) albo

kapłana pomocniczego, czy też należy niezdolnego do służby duszpasterza po zrzeczeniu się prebendy przenieść w stan spoczynku (stan deficyentów).

Ten przepis ustawy stósownie do swojego brzmienia ma zastósowanie przedewszystkiem do samoistnych duszpasterzy, przyczem co do wymiaru poborów dla tych dodanych organów pomocniczych trzeba się odwołać na ustawę z 19. września 1898. nr. 176 dz. u. p. (zwłaszcza 3. ustęp §-u 1.), tudzież na § 1. ustawy z 24. lutego 1907. nr. 56. dz. u. p. — Ta jednak okoliczność, że §. 9. ustawy z 7. maja 1874. nadmienia w szczególności o samoistnych duszpasterzach, nie wyklucza bynajmniej pieczy w wypadkach niezdolności do służby kapłanów pomocniczych. Wprawdzie co do tych ostatnich §. 10. wymienienionej ustawy pozostawia w pierwszym rzędzie zwierzchnikom kościelnym poczynienie we właściwym czasie odpowiednich starań. Ponieważ jednak tasama część ustawy stanowi dalej, że takie zarządzenie wymaga przyzwolenia państwowego, o ile się liczy na przyczynienie się funduszu publicznego lub znajdującego się pod zarządem publicznym, albo jeżeli ma nastąpić trwałe obciążenie jakiej prebendy, przeto już ta okoliczność zawiera wyraźną wskazówkę, że także we wzmiankowanych wypadkach odpowiednie staranie leżało w zamiarze ustawodawstwa i jest wskazanem. Może ono być różnem w miarę okoliczności. Przedewszystkiem nic nie stoi na przeszkodzie, aby chorego kapłana pomocniczego pozostawiono na stanowisku a temsamem pozwolono mu dalej pobierać jego uposażenie.

W razie gdyby postaranie się o zastąpienie go ściągnęło na niego samego albo na jego przełożonego

samoistnego duszpasterza osobne wydatki i koszta, których nie można pokryć z istniejących w danym wypadku nadwyżek dochodu z prebendy lub z innych środków miejscowych, w takim razie nic nie będzie stało na przeszkodzie postawieniu wniosku na przekazanie tych kosztów na fundusz religijny względnie na udzielenie zasiłku z tego funduszu. Ewentualnie jeżeli w takim razie samoistny duszpasterz, zadając sobie więcej trudu, załatwia wszystkie czynności chorego kapłana pomocniczego, albo jeżeli znajdujący się w miejscu kapłan, uposażony z funduszów publicznych, podejmie się tych czynności, będzie można stósując analogicznie §. 12. ustawy z 19. września1898. nr. 176. dz. u. p., przyznać mu remuneracyę. Podobną remuneracyę, i to w wyższym wymiarze, będzie można przyzwolić kapłanowi ustawionemu w innej miejscowości, jeżeli spełnia te czynności dojeżdżając (excurrendo.)

Również można uczynić zadość potrzebom pewnej siedziby duszpasterskiej, przydając odnośnemu samoistnemu duszpasterzowi na czas choroby kapłana pomocniczego innego kapłana pomocniczego. W razie gdyby na jego uposażenie nie można znaleść pokrycia z nadwyżek dochodu prebendy albo z innych źródeł miejscowych, nic nie będzie stało na przeszkodzie postawieniu wniosku na przekazanie tego uposażenia na fundusz religijny. Wreszcie postanowienia ustawy z 19. września 1898. nr. 176. dz. u. p. bynajmniej nie wykluczają przeniesienia kapłana pomocniczego, czasowo do służby niezdolnego, w czasowy stan spoczynku, przezco umożliwi się obsadzenie posady kim innym, podczas gdy deficyent przez czas swojej niezdolności do pełnienia obowiązków będzie pobierał emeryturę.

Te rozmaite możliwe sposoby okazują, że w zakresie obowiązującego ustawodawstwa odpowiednia piecza o kapłanów pomocniczych w wypadkach zasłabnięć jest całkowicie możliwą i odpowiednią. — Zapoczątkowanie (inicyatywa) w tym względzie, który z tych sposobów ma w danym razie wejść w zastósowanie, będzie oczywiście przedewszystkiem rzeczą właściwego ordynaryatu biskupiego (§. 10.) wymienionej kilkakrotnie ustawy z 7. maja 1874, nr. 50. dz. u. p. Wzywa się przeto c. k. namiestnictwo tylko do tego, aby na odnośne wnioski właściwej przełożonej władzy kościelnej polecił przedsiębrać z należytym pośpiechem dalsze kroki urzędowe, względnie przedkładać odpowiednie wnioski c. k. ministerstwu wyznań i oświaty.

Spis rzeczy.

Strona

I. Ustawa z dnia 19. września 1898. l. 176. dz. u. p. o dotacyi duchowieństwa katolickiego. . 5

II. Ustawa z dnia 24 lutego 1907 l. 56. dz. u. p., zmieniająca częściowo poprzednią ustawę a normująca podwyższenie dotacyi duchowieństwa kat. 20

III. Reskrypt Ministerstwa wyznań z dnia 16. listopada 1898 l. 205 dz. u. p., traktujący o wykonaniu ustawy o dotacyi duchowieństwa, podanej pod I. 24

IV. Rozp. Ministerstwa wyznań z dnia 8. grudnia 1885 l. 170 dz. u. p. w przedmiocie ustanowienia kwoty za sprawowanie urzędu metrykalnego, uwzględnić się mającej w zeznaniu. . . . 48

V. Rozp. Ministerstwa wyznań z dnia 19. czerwca 1886 l. 107 dz. u. p. w przedmiocie ustanowienia kwoty za sprawowanie urzędu dziekańskiego, uwzględnić się mającej w zeznaniu. . . 52

VI. 1) Ustawa z dnia 19. lutego 1902 l. 48. dz. u. p. o emeryturach księży kat., piastujących posady przy zakładach powszechnie użytecznych ordynaryatach, konsytorzach i seminaryach biskupich. 56

2) § 2. ust. z dnia 7. maja 1874 l. 50. dz. u. p. o wymogach w razie ubiegania się o urzędy kościelne lub probostwa. . . . . , 57

3) § 7. ustawy z dnia 24. lutego 1907. l. 55. dz. u. p. 58

VII. Reskrypt Ministerstwa wyznań z dnia 2. marca 1902. l. 54. dz. u. p., traktujący o wykonaniu ustawy z dnia 19. lutego 1902. l. 48. dz. u. p., podanej pod VI. 60

strona

VIII. Rozp. Ministerstwa wyznań z dnia 14. stycznia 1904. l. 7. dz. u. p., zmieniający przepisy §§ 12. i 15. reskryptu min. z dnia 16. listopada 1898. l. 205. dz. u. p., podanego pod II. . . 64

IX. 1) Rozporządzenie Ministerstwa wyznań z dnia 11. lutego 1905. l. 22. dz. u. p. o wymiarze dodatku do funduszu relig. na 10-letni czasokres od 1901. do 1910 r. 68

2) Reskrypt Ministerstwa wyznań z dnia 21. sierpnia 1881. l. 112. dz. u. p. w przedmiocie wykonania ustawy ekwiwalentowej z dnia 7. maja 1874. l. 51. dz. u. p. (§ 6. i 7.) 69

3) Reskrypt Ministerstwa wyznań z dnia 21. czerwca 1892. l. 110. dz. u. p. o ustanowieniu dodatku do funduszu relig. na 10-letni czasokres od 1891. do 1900. r. 70

X. Rozporządzenie Ministerstwa wyznań z dnia 16. października 1905. l. 166. dz. u. p. o dodatku do funduszu relig. na 10-letni czasokres od 1901. do 1910. r. 71

XI. Rozporządzenie wszystkich Ministerstw z dnia 11. lipca 1905. l. 115. dz. u. p. w przedmiocie zmiany kongruy duchowieństwa katol. z powodu rozszerzenia okręgu gminy wiedeńskiej. . . 74

XII. Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty i Ministerstwa skarbu z 6. marca 1907. nr. 63. dz. u. p. 76

Okólnik Ministerstwa wyznań i oświaty z 6. marca 1907. l. 520. 80

XIII. Rozporządzenie c. k. ministerstwa wyznań i oświaty z 30. kwietnia 1907. l. 17722. w sprawie kosztów zastępstwa duszpasterzy i kapłanów pomocniczych na czas choroby 83

3,-

Najnowsze wydawnictwa z 1907. roku:

I. *Dr. Michał Krawczyk.*

USTAWA O SPROSTOWANIU GALICYJSKICH i BUKOWIŃSKICH KSIĄG HIPOTECZNYCH z dnia 11. grudnia 1906 l. 246 dz. u. p., z obszernym komentarzem i dotyczącemi ustawami i rozporządzeniami, obejmująca 10 arkuszy druku. Cena 2. K.

II. *Dr. Michał Krawczyk i Zygmunt Karasiński*

NOWE USTAWY WYBORCZE do Rady państwa z dnia 26. stycznia 1907. l. 15., 16., 17., 18. dz. u. p., z komentarzem, dotyczącemi dawniejszemi ustawami i tekstem niemieckim, obejmujące 12 arkuszy druku. Cena . . . . . tylko 1. K.

III. *Dr. Michał Krawczyk i Zygmunt Karasiński*

NOWE USTAWY KONGRUALNE z dnia 19. września 1898 l. 176. dz. u. p., i z dnia 24. lutego 1907 l. 56 dz. u. p., normujące płace duchowieństwa katolickiego z komentarzem i dotyczącemi ustawami i rozporządzeniami obejmujące 5 $^1/_2$ arkuszy druku. Cena . . . . . 1. K. 20. h.

IV. *Zygmunt Karasiński*

NAJNOWSZE USTAWY PRZEMYSŁOWE wraz ze wszystkimi dawniejszymi obowiązującymi przepisami z dodaniem tekstu niemieckiego obok polskiego. Cena . . . . . 3 K.

Dzieła powyższe można zamawiać w księgarni L. POHORILLESA w Śniatynie, i w innych większych księgarniach. Koszty przesyłki ma opłacić zamawiający.